

Шаршов Євген Юрійовичвикладач бас-гітари, гітари, ансамблю Школи
джазового та естрадного мистецтв, Україна

МЕТОДИКА ГЛУШІННЯ СТРУН НА БАС-ГІТАРІ, ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ КОРЕКТНОГО ВИКОНАННЯ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Бас-гітара – інструмент, який є невід’ємною частиною ритм-секції в ансамблі, виконує в основному функцію акомпануючого інструмента, також в останній час, все частіше може виступати в ролі сольного інструмента.[1]

Серед великої кількості навичок гри на бас-гітарі одною із основних – є глушіння струн. Ця навичка впливає на коректне зчитування звуку зі звукознімачів. В першу чергу мається на увазі чистота виконання, тобто звучання лише тих нот які виконуються. Наприклад, якщо ми граємо мелодичну лінію на другій струні, то всі інші три, чотири, або п'ять струн повинні бути заглушені. Так, на даний момент класична бас-гітара має чотири струни, але з розвитком будови як з точки зору звукоінженерної, так і музичної думки, все частіше музиканти почали використовувати п'ятиструнну та шестиструнну бас-гітару. В залежності від цього, методика глушіння дещо відрізняється.

Починати навчання бажано з чотирьох струн – логічно, так як глушити меншу кількість струн набагато легше. В методиці глушіння задіяні дві руки.

Починати потрібно з правої руки, тим самим зосередившись на контролі одної руки. Великий палець повинен на щось спиратися, як правило на «нековий» (від англ. neck дослівно «шия») звукознімач, ближній звукознімач до грифу інструмента. Далі вказівний і середній пальці починають грати чвертями на четвертій струні використовуючи такий спосіб звуковидобування як «апояндо». Потрібно грати таким чином, що при звуковидобуванні вказівним пальцем, після того як цей палець атакував струну, на цю струну після витримки половини тривалості ноти, в даному випадку це восьма, стає середній палець, а потім навпаки. Так, поділивши нашу чверть на восьму ноту

і восьму паузу, атака ноти виконується одним пальцем, а на паузу відбувається глушіння струни іншим пальцем, і так по колу. Звичайно, що в даному випадку не виконується ціла четвертна нота, але відбувається глушіння, що є важливішим, так як заграти прості четвертні ноти дуже легко, і при цьому не буде виконуватися сам процес глушіння.

При переході на третю струну – вказівний палець після атаки цієї струни спирається на сусідню четверту струну (принцип звуковидобування «апояндо»), а середній палець глушить на восьму паузу третю струну. Таким чином ми маємо дві заглушені струни. При переході на другу струну все повторюється, але великий палець переміщується зі звукознімача на четверту струну, і після атаки вказівний палець стає на третю, середній на другу, великий на четверту струну. При такому положенні пальців все заглушено і при цьому немає ніяких зайвих призвуків які є дуже небажаними і являються некоректними при грі на інструменті.

Щодо першої струни, то тут великий палець спирається на третю струну і внутрішньою частиною глушить четверту, тобто один палець глушить зразу дві струни. При тому, як бас-гітарист виконує будь-який музичний твір, можна помітити як великий палець рухається згори до низу і навпаки.[2]

При грі на п'ятиструнній бас-гітарі методика глушіння не змінюється, але є декілька важливих нюансів, так як струн вже п'ять. Наприклад, ми дійшли до другої струни і при переході на першу струну великий палець рухається з четвертої струни на третю. Тут є два варіанти глушіння. Перший, великий палець глушить три струни, тобто стоїть на третій, і внутрішньою частиною закриває четверту і п'яту струну, тим самим виконуючи глушіння трьох струн; другий, великий палець стоїть на третій струні закриває внутрішньою частиною четверту, а безіменний палець стає на п'яту струну. Відносно того який варіант використовувати вибирає сам виконавець в залежності від зручності.

Так само, при грі на шестиструнній бас-гітарі є набір різних варіантів. Перший, великий палець стоїть на третій струні і внутрішньою стороною закриває четверту, п'яту і шосту струну; другий, великий палець стоїть на

третій струні, внутрішньою частиною закриває четверту і п'яту струну, а безіменний палець стає на шосту; третій, великий палець стоїть на третій струні, внутрішньою частиною закриває четверту струну, безіменний стає на п'яту струну, а мізинець на шосту.[3]

Глушіння лівою рукою відбувається автоматично, але тільки при правильній постановці. Ця постановка є класичною і цілком повторює постановку лівої руки на класичній гітарі. Сенс в тому, що при затисканні на четвертій та третій струні будь якого ладу перший палець лежить на сусідніх струнах, тим самим виконуючи функцію глушіння. Коли струну затискає другий палець, то знову ж таки, при правильній постановці на сусідніх струнах лежить третій і четвертий пальці, при затисканні струни третім пальцем лежить він сам разом з четвертим, при четвертому – четвертий. Тобто дуже важливою в даному випадку є правильна постановка.

Глушіння струн на бас-гітарі є дуже важливою навичкою, тим самим забезпечує чистоту виконання музичного твору і правильність артикуляційних моментів як при записі на студії, так і при живому виконанні.

Список джерел:

1. Ариєвич, С. (1988). *Практическое руководство игры на бас-гитаре*. Москва: "Музыка"
2. Pastorius, J. (1991). *Modern Electric Bass*. Manhattan: Music.
3. Patitucci, J. (1991). *Electric Bass*. Miami, FL 33014: Music.